

Sygn. akt VII AGa 727/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie Wydział VII Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Katarzyna Jakubowska - Pogorzelska

Sędziowie: SA Maciej Dobrzyński

SO del. Anna Strączyńska (spr.)

Protokolant: protokolant sądowy Paulina Krzykowska

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa R. O.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w W.

o stwierdzenie nieważności uchwały ewentualnie o uchylenie uchwały

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 26 czerwca 2019 r., sygn. akt XX GC 962/17

I. oddała apelację;

II. nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VII AGa 727/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 października 2017 r. R. O. wniósł przeciwko (...) S.A. w W. pozew o stwierdzenie na podstawie art. 425 § 1 k.s.h. nieważności uchwały Nr 1/ (...) z dnia 13 września 2017 r. Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki, zarzucając uchwałę sprzeczność z ustawą, to jest z art. 406¹ k.s.h. ewentualnie o uchylenie na podstawie art. 422 § 1 k.s.h. uchwały, zarzucając sprzeczność ze statutem, dobrymi obyczajami oraz godzenie w interes spółki i pokrzywdzenie. Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania.

W uzasadnieniu powód wskazał, że jest akcjonariuszem spółki i był osobą uprawnioną do udziału w Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki w dniu 13 września 2017 r. Uchwałą Nr 1/ (...) z 13 września 2017 r. walne zgromadzenie postanowiło wybrać na przewodniczącego R. K. (1). Kandydaturę tę zgłosiła pełnomocnik (...).

Powód głosował przeciwko przedmiotowej uchwałce, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Zdaniem powoda uchwała została powzięta

z naruszeniem art. 406¹ § 1 k.s.h., zgodnie z którym prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu spółki publicznej mają tylko osoby będące akcjonariuszami spółki na szesnaście dni przed datą walnego zgromadzenia. Tymczasem R. K. (1) według powoda nie posiadał zarejestrowanych akcji w określonym w przytoczonym w przepisie terminie, to jest na dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu. Powód z powyższego wywodził, że uchwała podjęta jako sprzeczna z prawem jest bezwzględnie nieważna.

Uzasadniając żądanie ewentualne powód stwierdził, że uchwała jest sprzeczna z § 50 statutu spółki zgodnie z którym „Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej, Wiceprzewodniczący Rady, a w razie nieobecności tych osób – Prezes Zarządu albo osoba wyznaczona przez Zarząd. Następnie z zastrzeżeniem art. 399 § 3 oraz art. 400 § 3 k.s.h. spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wybiera się Przewodniczącego Zgromadzenia”. Według powoda R. K. (1) nie spełniał żadnego z wymogów stawianych przez wymieniony przepis statutu. Ponadto powód twierdził, że wynikające z art. 406⁶ k.s.h. uprawnienie do udziału w walnym zgromadzeniu przysługuje członkom zarządu.

Zdaniem powoda skarżona uchwała uchybia dobrym obyczajom w ten sposób, że narusza regulamin walnego zgromadzenia. Powód stwierdził, że skarżona uchwała narusza także jego prawa jako akcjonariusza przez to, że wadliwe powołanie przewodniczącego zgromadzenia miało wpływ na dalszy bieg zgromadzenia i podjętych uchwał, co miało wpływ na prawo powoda do rzetelnej informacji i procedowania na podstawie i w granicach przewidzianych przez prawo.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazał, że art. 406¹ k.s.h. dotyczy tylko uczestnictwa czynnego w walnym zgromadzeniu w charakterze akcjonariusza i wskazuje jedynie przesłanki jakie musi spełnić akcjonariusz, aby został on uznany za osobę uprawnioną do udziału w walnym zgromadzeniu. Jednak już sama redakcja tego przepisu pokazuje, że katalog podmiotów wskazanych w tym przepisie nie ma charakteru wyczerpującego, bowiem przepis art. 406 k.s.h. wymienia również inne kategorie podmiotów uprawnionych do udziału w walnym zgromadzeniu. Pozwany, powołując się na doktrynę stwierdził także, że zgodnie z art. 406⁶ k.s.h. do udziału w walnym zgromadzeniu są uprawnieni nie tylko obecni członkowie zarządu i rady nadzorczej, ale też byli członkowie tych organów.

R. K. (1) uchwałą zarządu pozwanego nr (...) został upoważniony do otwarcia walnego zgromadzenia, przez co otwarcie przez niego walnego zgromadzenia jest zgodne z art. 409 k.s.h. Zdaniem pozwanego skoro R. K. (1) był uprawniony do otwarcia walnego zgromadzenia, to jednocześnie jest on uprawniony zgodnie z art. 409 k.s.h. do bycia wybranym na przewodniczącego walnego zgromadzenia. Pozwany wywodził, że osoba przewodniczącego walnego zgromadzenia nie ma nawet minimalnego wpływu na merytoryczną stronę obrad, na treść, ani tym bardziej na ważność uchwał. Uprawnienia przewodniczącego mają przede wszystkim charakter porządkowy. Pozwany zaprzeczył stanowisku powoda, jakoby osoba przewodniczącego walnego zgromadzenia miała wpływ na prawo akcjonariusza do uzyskania informacji albowiem adresatem tego prawa jest zarząd spółki, jako podmiot zobligowany do udzielenia odpowiedzi na pytania akcjonariusza. W ocenie pozwanego formułowanie przez powoda prawa powoda jako akcjonariusza do procedowania zgodnie

z przepisami prawa stanowi superfluum względem ogólnych zasad ochrony praw akcjonariusza. Pozwany stwierdził, że wybór R. K. (1) na przewodniczącego walnego zgromadzenia był zgodny z prawem i dobrymi obyczajami i pozostaje zgodny z praktyką korporacyjną.

W piśmie procesowym z dnia 30 maja 2018 r. powód stwierdził, że art. 406 k.s.h., przewidujący szerszy krąg podmiotów uczestniczących w walnym zgromadzeniu, odnosi się do spółki niepublicznej, zatem R. K. (2) nie posiadał uprawnień do uczestniczenia w walnym zgromadzeniu. R. K. (1) został zaproszony na walne zgromadzenie w charakterze eksperta,

a pełnomocnictwo otrzymał do otwarcia walnego zgromadzenia i uczestniczenia

w nim w charakterze eksperta. Zdaniem powoda nie można też przyjąć, że R. K. (1) był pełnomocnikiem akcjonariusza w rozumieniu art. 412 k.s.h. Zdaniem powoda, regulacje wewnętrzne spółki dopuszczające uczestnictwo innych podmiotów w walnym zgromadzeniu nie mogą naruszać norm ustawowych, a ponadto art. 409 k.s.h. odróżnia osobę uprawnioną do otwarcia walnego zgromadzenia od osoby uprawnionej do uczestnictwa w nim. W kolejnym piśmie z dnia 16 października 2018 r. powód stwierdził, iż pozwany błędnie wywodzi z postanowienia regulaminu walnego zgromadzenia pozwanej spółki, że osoby zaproszone na walne zgromadzenie w charakterze ekspertów mają prawo otwierać walne zgromadzenie i przewodniczyć mu.

W piśmie procesowym z dnia 09 października 2018 r. pozwany stwierdził, że przepisy prawa nie tworzą zamkniętego katalogu osób uprawnionych do uczestniczenia w walnym zgromadzeniu, a szczególnie nie może być kwestią przesądzającą tzw. record date, bowiem art. 406¹ k.s.h. nie ma charakteru wyczerpującego. Pozwany dodał, że osoba otwierająca obrady jest uprawniona do uczestniczenia w nich, a zatem może być wybrana na przewodniczącego walnego zgromadzenia.

Pozwany na rozprawie w dniu 17 października 2018 r. wniósł o zasądzenie od powoda dziesięciokrotności minimalnej stawki za wynagrodzenie pełnomocnika na podstawie art. 423 § 2 k.s.h. Pozwany w piśmie procesowym z dnia 30 października 2018 r., wskazał, że R. K. (1) był akcjonariuszem powoda w tzw. record date tj. na 16 dni przed terminem walnego zgromadzenia akcjonariuszy. Został także uwzględniony na liście obecności, a prawidłowość listy obecności nie została zakwestionowana.

Powód odpowiadając na powyższe w piśmie procesowym z dnia 19 listopada 2018 r. zauważył, że głos z akcji R. K. (1) nie został uwzględniony przy procedowaniu spornej uchwały.

Wyrokiem z dnia 26 czerwca 2019 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 1.097 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższy wyrok zapadł w oparciu o następujące ustalenia i rozważania:

W dniu 12 września 2017 r. zarząd pozwanej spółki, (...) S.A. w W. udzielił upoważnienia R. K. (1) do otwarcia obrad Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki (...) S.A. w W. zwołanego na dzień 13 września 2017 r. Ponadto zarząd wskazał R. K. (1) jako eksperta zaproszonego na walne zgromadzenie, informując, że z powyższego wynika prawo uczestniczenia przez R. K. (1) w walnym zgromadzeniu.

W dniu 13 września 2017 r. odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki (...) S.A. w W.. Walne zgromadzenie w związku z nieobecnością przewodniczącego i wiceprzewodniczącego rady nadzorczej otworzył R. K. (1). Następnie pełnomocnik akcjonariusza (...) zaproponował kandydaturę R. K. (1) na przewodniczącego walnego zgromadzenia, innych kandydatur nie zgłoszono.

Walne zgromadzenie w drodze uchwały nr 1/ (...) wybrało R. K. (1) na przewodniczącego walnego zgromadzenia. Uchwałę podjęto w głosowaniu tajnym, w którym uczestniczyli akcjonariusze reprezentujący łącznie 4.695.507.859 głosów. Za podjęciem uchwały oddano 4.695.507.848 głosów, a przeciw podjęciu uchwały oddano jedynie 11 głosów.

Po podjęciu uchwały powód, akcjonariusz pozwanej spółki (...) oświadczył, że głosował przeciw podjęciu uchwały i zgłosił sprzeciw.

R. K. (1) był od 2014 r. nieprzerwanie akcjonariuszem pozwanej spółki, posiadaczem jednej akcji.

W dniu 08 września 2017 r. R. K. (1) wystąpił o wydanie zaświadczenia potwierdzającego, iż w dniu 28 sierpnia 2017 r. posiadał akcję pozwanej spółki. Zaświadczenie powyższe uzyskał w dniu 11 września 2017 r. Wskazane zaświadczenie miało następującą treść: „zaświadczenie nr (...) (...) Banku (...) S.A. zaświadcza, że Pan R. K. (1), zamieszkały ul. (...), (...)-(...) W. PESEL: (...) posiada rachunek inwestycyjny w (...) S.A. Na powyższym rachunku na dzień 28.08.2017 r. znajduje się 1 (słownie: jedna) sztuka akcji (...) i (...) S.A. o kodzie (...): (...)” Poniżej znajdowała się pieczęć firmowa wystawcy zaświadczenia oraz podpis i pieczęć przedstawiciela wystawcy A. J., zastępcy kierownika w Wydziale Rozliczeń i Transakcji.

Przed walnym zgromadzeniem R. K. (1) zgłosił się do pozwanej spółki z zaświadczeniem o posiadaniu statusu akcjonariusza i wpisał się własnoręcznie na listę obecności na walnym zgromadzeniu.

Z uwagi na to, że R. K. (1) na krótki czas przed walnym zgromadzeniem nie posiadał zaświadczenia o posiadaniu akcji pozwanej spółki, do powoda zgłosił się w dniu 06 września 2017 r. M. K. z prośbą, aby powód udzielił pełnomocnictwa z części swoich akcji, ponieważ planowany przewodniczący, R. K. (1), nie zdążył zarejestrować swoich akcji. Niedługo potem do powoda zwrócił się pan K. informując, że nie będzie konieczności udzielania takiego pełnomocnictwa, ponieważ planowany przewodniczący przed walnym zgromadzeniem będzie posiadał konieczne zaświadczenie.

Zgodnie z § 50 statutu pozwanej spółki Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej, Wiceprzewodniczący Rady, a w razie nieobecności tych osób – Prezes Zarządu albo osoba wyznaczona przez Zarząd. Następnie z zastrzeżeniem art. 399 § 3 k.s.h. oraz art. 400 § 3 k.s.h. spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wybiera się Przewodniczącego Zgromadzenia.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów złożonych do akt, jak również w oparciu o zeznania świadków. Autentyczność złożonych do akt sprawy dokumentów nie była kwestionowana, a jednocześnie żadna ze stron procesu nie żądała złożenia ich oryginałów. Dokumenty te w większości stanowiły dokumenty prywatne w rozumieniu art. 245 k.p.c., jednak stosowanie do treści art. 233 k.p.c., Sąd dokonując ich oceny w ramach swobodnej oceny dowodów, uznał je za wiarygodne i przydatne dla ustalenia stanu faktycznego.

Z kolei dokonując oceny wiadomości e-mail oraz wydruków komputerowych Sąd I instancji miał na uwadze, iż w kodeksie postępowania cywilnego nie zawarto zamkniętego katalogu środków dowodowych i dopuszczalne jest skorzystanie z każdego źródła informacji o faktach istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jeśli tylko nie jest to sprzeczne z przepisami prawa. Nie ujawniły się okoliczności wystarczające, by podważać wiarygodność informacji znajdującej się na tych nośnikach.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków R. K. (1), T. K., oraz zeznania powoda. Zeznania świadków oraz powoda są rzeczowe, spójne, konsekwentne i Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw, by odmówić im przymiotu wiarygodności. Zeznania świadków stanowią wiarygodny dowód na to, kiedy R. K. (1) uzyskał zaświadczenie o posiadaniu akcji pozwanej spółki, co było przyczyną ręcznego dopisania go do listy obecności.

Sąd pominął regulaminy walnych zgromadzeń innych spółek akcyjnych i protokoły walnych zgromadzeń innych spółek akcyjnych.

Przy takich ustaleniach Sąd uznał, że powództwo zasługiwało na oddaleniu.

Między stronami niesporny był przebieg walnego zgromadzenia akcjonariuszy z dnia 13 września 2017 r., niesporne było także, że R. K. (1) otrzymał upoważnienie od zarządu pozwanej spółki do otwarcia walnego zgromadzenia, a także, że był posiadaczem 1 akcji pozwanej spółki. Sporne było natomiast, czy R. K. (1) mógł zostać wybrany na przewodniczącego walnego zgromadzenia akcjonariuszy.

Powód żądał stwierdzenia nieważności uchwały o powołaniu R. K. (1) na przewodniczącego walnego zgromadzenia jako sprzecznej z prawem, ewentualnie o jej uchylenie jako sprzecznej z zasadami współzycia społecznego i zmierzającej do pokrzywdzenia akcjonariusza - powoda.

W pierwszej kolejności Sąd I instancji ocenił zasadność żądania stwierdzenia nieważności uchwały nr 1 walnego zgromadzenia akcjonariuszy z dnia 13 września 2017 r. Powód zgodnie z art. 425 w zw. z art. 422 § 2 pkt 2 k.s.h. jako akcjonariusz, który głosował przeciwko kwestionowanej uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu, był legitymowany czynnie do wystąpienia z żądaniem stwierdzenia jej nieważności. Powód dowodził, że uchwała ta podlega na podstawie art. 425 k.s.h. uchyleniu jako sprzeczna z ustawą, a konkretnie z art. 406¹ k.s.h.

Sąd przypomniał, że zgodnie z art. 406¹ k.s.h. prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu spółki publicznej mają tylko osoby będące akcjonariuszami spółki na szesnaście dni przed datą walnego zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu) i wskazał, że jak słusznie wskazuje doktryna komentowany przepis odnosi się jedynie do osób będących akcjonariuszami w dniu rejestracji uczestnictwa i nie obejmuje uprawnionych do uczestniczenia w walnym zgromadzeniu na podstawie innych przepisów (por. A. Krysiak, Komentarz do artykułu 406¹ k.s.h., w: Z. Jara, Kodeks spółek handlowych. Komentarz, Legalis). Pogląd ten jest trafny, gdyż art. 406¹ k.s.h. nie określa pełnego zakresu podmiotów, które mogą brać udział w walnym zgromadzeniu spółki publicznej, a jedynie odpowiada na pytanie jacy spośród akcjonariuszy spółki publicznej mogą wziąć udział w walnym zgromadzeniu.

Nie jest natomiast kompletny pogląd wyrażony w dalszej części wskazanego komentarza, że pozostałe osoby uprawnione do uczestniczenia w walnym zgromadzeniu spółki publicznej wskazane zostały w art. 406² (uprawnieni z akcji imiennych i świadectw tymczasowych oraz zastawnicy i użytkownicy, którym przysługuje prawo głosu) oraz 406⁶ k.s.h. (członkowie zarządu i rady nadzorczej). Powyższy katalog jest niepełny, z uwagi na to, że kolejną kategorią osób uprawnionych do udziału w walnym zgromadzeniu jest osoba upoważniona przez zarząd do otwarcia walnego zgromadzenia na podstawie art. 409 § 1 zdanie drugie k.s.h.

Zgodnie z art. 409 § 1 k.s.h. jeżeli przepisy niniejszego działu lub statutu nie stanowią inaczej, walne zgromadzenie otwiera przewodniczący rady nadzorczej albo jego zastępca, a następnie spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu wybiera się przewodniczącego. W razie nieobecności tych osób walne zgromadzenie otwiera prezes zarządu albo osoba wyznaczona przez zarząd. W tym zakresie § 50 statutu pozwanej spółki powtarzał regulację ustawową.

Sąd zgodził się z pozwanym, że regulacja zawarta w art. 409 § 1 zdanie drugie k.s.h. jest przepisem, który poszerza krąg podmiotowy uprawnionych do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu spółki, również publicznej, o osoby, które na podstawie tego przepisu otwierają walne zgromadzenie. Osoba, która otwiera walne zgromadzenie jednocześnie w nim uczestniczy.

Nie są prawdziwe zatem twierdzenia powoda, że podstawą upoważnienia R. K. (1) były wyłącznie regulacje wewnętrzne spółki, bowiem został on upoważniony do udziału w walnym zgromadzeniu na podstawie przepisu powszechnie obowiązującego – art. 409 § 1 k.s.h.

Sąd I instancji wskazał, że w aktach sprawy znajduje się pełnomocnictwo udzielone przez zarząd pozwanego dla R. K. (1), a także uchwała zarządu w tej materii (k. 110-111), na walnym zgromadzeniu nie było członków rady nadzorczej pozwanego, a zatem nie było najmniejszych wątpliwości, że R. K. (1) był należycie umocowany do otwarcia walnego zgromadzenia w dniu 13 września 2017 r. (art. 409 § 1 k.s.h. in fine), a tym samym był uprawniony do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu.

Przesądając możliwość przewodniczenia przez R. K. (1) obradom walnego zgromadzenia, Sąd Okręgowy miał na względzie, że art. 409 § 1 zdanie pierwsze k.s.h. nakazuje wybór przewodniczącego zgromadzenie spośród osób, które mają prawo uczestnictwa w tym zgromadzeniu. R. K. (1), jak już zostało wskazane, spełniał powyższe kryterium i mógł zostać wybrany na przewodniczącego walnego zgromadzenia.

Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia były wywody pozwanego dotyczące tego, że eksperci często biorą udział w walnych zgromadzeniach akcjonariuszy spółek publicznych i jest to utarta praktyka. Okoliczność ta była dla sądu obojętna prawnie.

Sąd wskazał też, że R. K. (1) był uprawniony do udziału w walnym zgromadzeniu jako osoba upoważniona przez zarząd do otwarcia walnego zgromadzenia i również jako akcjonariusz pozwanej spółki, ponieważ od 2014 r. nieprzerwanie do dnia walnego zgromadzenia akcjonariuszy w dniu 13 września 2017 r., a także później, był akcjonariuszem pozwanej spółki. R. K. (1) zatem zgodnie z art. 406¹ k.s.h. był uprawniony do uczestniczenia w walnym zgromadzeniu akcjonariuszy pozwanej spółki.

Bez znaczenia w ocenie Sądu był fakt, że w/w nie zarejestrował swego udziału w walnym zgromadzeniu jako akcjonariusz. W art. 406¹ k.s.h. mowa jest o tym, że prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu spółki publicznej mają tylko osoby będące akcjonariuszami spółki na szesnaście dni przed datą walnego zgromadzenia. Ponieważ R. K. (1) był akcjonariuszem spółki na szesnaście dni przed datą walnego zgromadzenia z dnia 13 września 2017 r., to przysługiwało mu prawo uczestniczenia w tym zgromadzeniu niezależnie od tego, czy zarejestrował on swój udział. Rejestracja na walne zgromadzenie odbywa się za pośrednictwem biura maklerskiego, gdzie akcjonariusz ma zdeponowane akcje na rachunku maklerskim. Rejestracja ta ma znaczenie jedynie formalne, a prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu jest podstawowym prawem akcjonariusza, które wynika z samego faktu bycia akcjonariuszem w spółce, a nie z faktu rejestracji.

Jak wynika z zeznań R. K. (1) i T. K. przed walnym zgromadzeniem, w dniu 11 września 2017 r., R. K. (1) uzyskał zaświadczenie potwierdzające fakt, że jest akcjonariuszem w pozwanej spółce, a następnie dopisał się własnoręcznie do listy obecności na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

Nieprawdziwe było także, w ocenie Sądu, stanowisko powoda, że zaświadczenie otrzymane przez R. K. (1) nie spełnia wymogów określonych w art. 406³ § 3 k.s.h. Zgodnie z powołanym przepisem zaświadczenie wydane uprawnionemu do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu ze zdematerializowanych akcji na okaziciela spółki publicznej zawiera firmę (nazwę), siedzibę, adres i pieczęć wystawiającego oraz numer zaświadczenia, liczbę akcji, rodzaj i kod akcji, firmę (nazwę), siedzibę i adres spółki publicznej, która wyemitowała akcje, wartość nominalną akcji, imię i nazwisko albo firmę (nazwę) uprawnionego z akcji, siedzibę (miejsce zamieszkania) i adres uprawnionego z akcji, cel wystawienia zaświadczenia, datę i miejsce wystawienia zaświadczenia, podpis osoby upoważnionej do wystawienia zaświadczenia. Zaświadczenie otrzymane przez R. K. (1) zawierało wszystkie wymagane elementy zaświadczenia wydawanego uprawnionemu ze zdematerializowanych akcji na okaziciela.

Natomiast zgodnie z twierdzeniem powoda zawierało owo zaświadczenie również wzmiankę, że nie jest zaświadczeniem w rozumieniu art. 406³ k.s.h. Wynika to z faktu, że R. K. (1) wystąpił o zaświadczenie po terminie określonym w art. 406³ § 2 k.s.h., ponieważ żądanie wydania zaświadczenia powinno zostać zgłoszone nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu walnego zgromadzenia i nie później niż w pierwszym dniu poprzednim po dniu rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu.

Sąd podkreślił ponownie, że rejestracja uczestników walnego zgromadzenia ma znaczenie jedynie faktyczne, a zatem uzyskanie przez R. K. (1) przed walnym zgromadzeniem zaświadczenia tożsamego z zaświadczeniem, o którym mówi art. 406³ k.s.h. było wystarczające do wykazania swojego uprawnienia do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu jako akcjonariusz pozwanej spółki.

Tym samym, Sąd I instancji uznał, że R. K. (1) był uprawniony do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu zarówno jako osoba, która zgodnie z przepisami otwierała walne zgromadzenie, jak i jako akcjonariusz pozwanej spółki. Uchwała o powołaniu go na przewodniczącego walnego zgromadzenia była zgodna z prawem, a powództwo oparte o art. 425 k.s.h. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Jeśli zaś chodzi o powództwo ewentualne, to zgodnie z art. 422 § 1 k.s.h. uchwała wspólników sprzeczna z umową spółki bądź dobrymi obyczajami i godząca w interesy spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie akcjonariusza może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały.

Przyjęta w art. 422 § 1 k.s.h konstrukcja koniunkcji, a więc współwystępowania przesłanek ujętych alternatywnie w każdym z członów tej koniunkcji, oznacza, że dla uwzględnienia powództwa konieczne jest stwierdzenie wystąpienia co najmniej jednej spośród przesłanek określonych w każdym z obu członów tej koniunkcji. Dopiero stwierdzenie, że uchwała walnego zgromadzenia sprzeczna z umową spółki godzi zarazem w interes spółki lub ma na celu pokrzywdzenie akcjonariuszy, uzasadnia racjonalnie potrzebę uchylenia takiej uchwały (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2016 r., sygn. akt III CZP 1/16, LEX nr 2000070).

W ocenie Sądu Okręgowego przedmiotowa uchwała nie była sprzeczna z § 50 statutu Spółki, ponieważ przewodniczący walnego zgromadzenia został wybrany spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, tj. w sposób zgodny ze statutem. Uchwała nie naruszała także dobrych obyczajów.

Klauzula generalna dobrych obyczajów na gruncie regulacji art. 422 § 1 k.s.h. to takie zachowania, które wpływają pozytywnie na funkcjonowanie spółki, są związane z przestrzeganiem uczciwości kupieckiej przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Jest to ogólnie rzecz ujmując przyzwoite postępowanie, które uwzględnia w odpowiednim stopniu różne interesy służące wszystkim w spółce.

Sprzeczność uchwały z dobrymi obyczajami występuje wówczas gdy w obrocie handlowym może być ona uznana za nieetyczną (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 maja 2013 r., sygn. akt VI ACz 157/12, LEX nr 1342422).

Powód wywodził naruszenie dobrych obyczajów przez uchwałę poprzez fakt jej sprzeczności z aktami wewnętrznymi spółki. Zdaniem powoda w sferze dobrych obyczajów leży przestrzeganie regulaminu walnego zgromadzenia. Sąd nie doszukał się jednak naruszenia przez zakwestionowaną uchwałę jakiegokolwiek regulacji, obowiązującej wewnątrz spółki. R. K. (1) był należycie umocowany do otwarcia walnego zgromadzenia, a także został wybrany na przewodniczącego zgromadzenia zgodnie z procedurą, tj. uchwałą akcjonariuszy.

Na uwzględnienie nie zasługiwał również zarzut sprzeczności uchwały z interesem spółki. Pomijając fakt, że powód nie uzasadnił tego zarzutu poza przytoczeniem poglądów judykatury bez odniesienia do niniejszej konkretnej sprawy, Sąd wskazał, że zakwestionowana uchwała została podjęta wręcz w interesie spółki. Wybór na przewodniczącego walnego zgromadzenia akcjonariuszy osoby nie związanej bezpośrednio z tą spółką, może pozwolić na sprawne przeprowadzenie zgromadzenia w rzetelny i bezstronny sposób, a także może przyczynić się do złagodzenia napięcia między akcjonariuszami.

Za nieuzasadniony Sąd uznał też zarzut pokrzywdzenia powoda-akcjonariusza przez przedmiotową uchwałę. Powód wskazał, że poprzez podjęcie tej uchwały pozbawiono go rzetelnej informacji oraz procedowania podczas walnego zgromadzenia. Powód nie wskazał jednak, jakich rzetelnych informacji go pozbawiono, oraz nie wskazał żadnych uchybień w procedowaniu podczas walnego zgromadzenia. Twierdzenia powoda Sąd uznał zatem za gołosłowne.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Z wydanym wyrokiem nie zgodził się powód, który zaskarżył orzeczenie w całości, wskazując na:

- naruszenie art. 406¹ § 1 k.s.h. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu (rejestracja akcji przez akcjonariusza na szesnaście dni przed datą walnego zgromadzenia) pozostaje bez znaczenia dla uczestniczenia akcjonariusza w walnym zgromadzeniu i ma jedynie formalne znaczenie,

- naruszenie art. 409 § 1 k.s.h. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że przepis ten poszerza krąg podmiotowy uprawnionych do uczestnictwa

w walnym zgromadzeniu spółki publicznej, a wskutek tego również do sprawowania funkcji przewodniczącego, o osoby, które na jego podstawie otwierają walne zgromadzenie,

- błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na nieprawidłowym przyjęciu, że własnoręczne dopisanie się przez R. K. (1) do listy obecności Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki (...) S.A. z dnia 13 września 2017 r. nie miało znaczenia dla ustalenia prawidłowości rejestracji na walne zgromadzenie, podczas gdy czynność ta została przedsięwzięta z uwagi na brak spełnienia ustawowych wymogów, związanych z brakiem zarejestrowania posiadanej akcji w terminie szesnastu dni przed datą walnego zgromadzenia,

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego zbadania materiału dowodowego zebranego w sprawie, polegający na pominięciu w ocenie dowodów z dokumentu - pism (...) Banku (...) S.A., z których wynika, że w okresie pomiędzy ogłoszeniem

o zwołaniu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki (...) S.A. a dniem 13 września 2017 r. R. K. (1) nie występował z wnioskiem o wydanie jakiegokolwiek innego dokumentu niż Zaświadczenie nr (...) z dnia 11 września 2017 r. oraz że w okresie między 28 sierpnia a 13 września 2017 r. w (...) S.A. nie wystąpiły uchybienia/awarie, które uniemożliwiłyby wydanie wnioskodawcy imiennego zaświadczenia o prawie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, a przez to błędne ustalenie stanu faktycznego sprawy,

- błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu, że „Zaświadczenie nr (...)” z dnia 11 września 2017 r., wydane przez (...) S.A. spełniało wymogi określone w art. 406³ § 3 k.s.h. i jako tożsame z zaświadczeniem, o którym mowa w art. 406³ k.s.h. było wystarczające do wykazania przez R. K. (1) uprawnienia do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, podczas gdy zaświadczenie to nie spełniało wymogów, o których mowa w art. 406³ § 3 k.s.h.

i nie stanowiło imiennego zaświadczenia o prawie uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, a w konsekwencji nie było wystarczające do wykazania przez Pana R. K. (1) uprawnienia do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu jako akcjonariusz Polskiego, (...) S.A. i pełnienia funkcji przewodniczącego,

- naruszenie art. 425 k.s.h. poprzez przyjęcie, że uchwała nr 1/ (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki pod firmą (...) S.A. z dnia 13 września 2017 r. o powołaniu R. K. (1) na przewodniczącego walnego zgromadzenia była zgodna z prawem, zaś powództwo o stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały nie zasługiwało na uwzględnienie, podczas gdy zakwestionowana uchwała została podjęta z naruszeniem art. 406¹ § 1 k.s.h.,

- naruszenie art. 422 § 1 k.s.h. polegające na przyjęciu, iż uchwała nie była sprzeczna ze statutem spółki, dobrymi obyczajami ani nie godziła w interes spółki oraz nie miała na celu pokrzywdzenia akcjonariusza, co skutkowało brakiem zasadności powództwa o uchylenie uchwały, podczas gdy kwestionowana uchwała była sprzeczna ze statutem spółki, dobrymi obyczajami, godziła w interes spółki

i skutkowało pokrzywdzeniem akcjonariusza.

Mając na uwadze powyższe zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez stwierdzenie na podstawie art. 425 § 1 k.s.h. nieważności uchwały, z uwagi na sprzeczność z ustawą, tj. naruszenie art. 406¹ § 1 k.s.h., ewentualnie o uchylenie na podstawie art. 422 § 1 k.s.h. uchwały, jako sprzecznej ze statutem spółki, dobrymi obyczajami oraz godzącej w interes spółki i mającej na celu pokrzywdzenie akcjonariusza oraz o zasądzenie kosztów za instancję odwoławczą.

Strona pozwana wносиła o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja pozwanego, choć niektóre z jej zarzutów są trafne, nie mogła spowodować zmiany wydanego przez sąd I instancji trafnego orzeczenia.

W pierwszej kolejności należy podnieść, że zarzuty naruszenia prawa materialnego, podniesione w środku zaskarżenia, nie mogły odnieść zamierzonego skutku. Zarzuty te dotyczą uchybień formalnych w sposobie obradowania zgromadzenia poprzez zakwestionowanie wyboru przewodniczącego. W tym zakresie trzeba podkreślić, że takie uchybienia formalne mogą stanowić przyczynę nieważności uchwały tylko wtedy, gdy mogły mieć wpływ na treść uchwały (tak Sąd Najwyższy w orzeczeniach z dnia 05 lipca 2007 r., II CSK 163/07, LEX i z dnia 19 września 2007 r., II CSK 165/07). Porównanie ilości głosów przysługujących powodowi (11) z liczbą głosów uprawnionych do głosowania, z wyłączeniem głosu R. K. (1) (4.695.507.848) świadczy o tym, że nie było możliwości, by uchybienia formalne mogły mieć wpływ na treść uchwały o wyborze przewodniczącego. A zatem już choćby z takiego powodu powództwo zasługiwało na oddalenie.

Sąd Apelacyjny przypomina, że kwestię prawa do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu spółki publicznej reguluje art. 406¹ § 1 k.s.h., zgodnie z którym prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu spółki publicznej mają tylko osoby będące akcjonariuszami spółki na szesnaście dni przed datą walnego zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu). Zaś sposób ustalenia uprawnionych do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu został określony w art. 406²

i 406³ k.s.h.

Zgodnie z przepisem art. 406² k.s.h. uprawnieni z akcji imiennych i świadectw tymczasowych oraz zastawnicy i użytkownicy, którym przysługuje prawo głosu, mają prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu spółki publicznej, jeżeli są wpisani do księgi akcyjnej w dniu rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu.

Zatem określenie sposobu ustalenia kręgu osób, które mają prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu, zależne jest od rodzaju akcji. Jeżeli uprawnieni są z akcji imiennych, to prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu mają ci, którzy są wpisani do księgi akcyjnej w dniu rejestracji uczestnictwa

w walnym zgromadzeniu (art. 406¹ § 1 k.s.h.). Podobnie rzecz się ma

z uprawnionymi ze świadectw tymczasowych oraz zastawnikami i użytkownikami, którym przysługuje prawo głosu. Osoby te również muszą być wpisane do księgi akcyjnej w dniu rejestracji uczestnictwa.

Zgodnie z art. 406³ § 1 k.s.h. akcje na okaziciela mające postać dokumentu dają prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu spółki publicznej, jeżeli dokumenty akcji zostaną złożone w spółce nie później niż w dniu rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu i nie będą odebrane przed zakończeniem tego dnia. Zamiast akcji może być złożone zaświadczenie wydane na dowód złożenia akcji u notariusza, w banku lub firmie inwestycyjnej mających siedzibę lub oddział na terytorium Unii Europejskiej lub państwa będącego stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wskazanych w ogłoszeniu o zwołaniu walnego zgromadzenia. W zaświadczeniu wskazuje się numery dokumentów akcji i stwierdza, że dokumenty akcji nie będą wydane przed upływem dnia rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu.

W spółkach publicznych akcje na okaziciela mogą mieć postać: dokumentu,

bądź mogą być zdematerializowane. W zależności od ich postaci w różny sposób będzie się ustalało krąg osób uprawnionych do udziału w walnym zgromadzeniu.

W przypadku akcji na okaziciela w postaci dokumentu - reguluje tę kwestię art. 406³ § 1 k.s.h., zaś na podstawie wykazu sporządzonego przez podmiot prowadzący depozyt papierów wartościowych zgodnie z przepisami o obrocie instrumentami finansowymi (art. 406³ § 6 k.s.h. in fine).

W przypadku akcji dokumentowych wymagana jest również aktywność uprawnionych z akcji. Dają one prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu, jeżeli dokumenty akcji zostaną złożone w spółce nie później niż w dniu rejestracji (art. 406¹ § 1 k.s.h.). Warunkiem jest także to, że nie mogą być one odebrane przed zakończeniem tego dnia.

Istotna jest także treść art. 406³ § 6 k.s.h., zgodnie z którym listę uprawnionych z akcji na okaziciela do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu spółki publicznej spółka ustala na podstawie akcji złożonych w spółce zgodnie z § 1 oraz wykazu sporządzonego przez podmiot prowadzący depozyt papierów wartościowych zgodnie z przepisami o obrocie instrumentami finansowymi.

Chociaż wydaje się, że jest to regulacja pełna, okazuje się jednak, co powszechnie przyjmowane jest w piśmiennictwie, że również przepis art. 409 § 1 k.s.h. daje uprawnienie do wzięcia udziału w walnym zgromadzeniu. Artykuł ten wskazuje kto otwiera obrady walnego zgromadzenia i że co do zasady powinien to być przewodniczący rady nadzorczej lub jego zastępca. W razie ich nieobecności obrady otwiera zarząd lub osoba wyznaczona przez zarząd. Otwieranie obrad przez inną osobę nie powoduje jednak wadliwości prowadzonego zgromadzenia i nie może stanowić podstawy do zaskarżenia uchwały (tak: A. Kidyba. Komentarz aktualizowany do art. 409 k.s.h., Lex). Dalej ten sam autor wskazuje, że bardziej istotne jest wskazanie osoby, która będzie przewodniczyć obradom – przewodniczący musi bowiem wywodzić się spośród osób, które są uprawnione do uczestniczenia w walnym zgromadzeniu.

Powielenie tego przepisu ma miejsce w statucie pozwanej spółki, który również przewiduje, że w razie nieobecności członków organów – przewodniczącego rady nadzorczej, wiceprzewodniczącego rady nadzorczej lub prezesa zarządu, walne zgromadzenie może zostać otwarte przez osobę upoważnioną przez zarząd na mocy uchwały. Niewątpliwie taka uchwała w odniesieniu do R. K. (1) została wydana i w rozumieniu prawa – k.s.h. oraz prawa wewnętrznego – statutu spółki, R. K. (1) był osobą uprawnioną do otwarcia w dniu 13 września 2017 r. obrad walnego zgromadzenia.

Rację ma zatem Sąd Okręgowy, że sporną kwestią pozostawała możliwości wyboru w/w na przewodniczącego zgromadzenia.

Sąd I instancji wskazał, że osoba, która może otworzyć obrady, może również wziąć w nich udział, bowiem inne stanowisko byłoby nielogiczne. Z takim poglądem nie można się zgodzić, ponieważ ustawodawca wyodrębnił specjalną kategorię podmiotów, które mają uprawnienie jedynie do takiej czynności technicznej, jaką jest otwarcie obrad walnego zgromadzenia akcjonariuszy spółki oraz przewodniczącego, który prowadzi obrady i który musi spełniać określone wymogi.

Sąd Apelacyjny nie zgadza się też ze stanowiskiem Sądu I instancji, że R. K. (1) był uprawniony do wzięcia udziału w zgromadzeniu, dlatego że od 2014 r. nieprzerwanie do dnia walnego zgromadzenia akcjonariuszy w dniu 13 września 2017 r., a także później, był akcjonariuszem pozwanej spółki i posiadał zaświadczenie o powyższym. W świetle przytoczonych powyżej przepisów, prawo do wzięcia udziału w zgromadzeniu mają akcjonariusze, którzy na tzw. record date, czyli dzień rejestracji akcji, uczynili to. Takiej czynności R. K. (1) nie dokonał w ustawowo przewidzianym terminie, zatem w rozumieniu przepisów art. 406¹ k.s.h.

i nast. nie przysługiwał mu status akcjonariusza, który może wziąć udział w zgromadzeniu. Nie zmieniło tej okoliczności dopisanie R. K. (1) do listy akcjonariuszy. Wprawdzie nikt listy nie kwestionował, a ponadto sam zainteresowany nie wykonywał prawa głosu, jednak kategorycznie trzeba stwierdzić, że zaświadczenie o posiadanej akcji wystawione zostało po terminie umożliwiającym zarejestrowanie się jako akcjonariusz, który ma prawo do wzięcia udziału w walnym zgromadzeniu w dniu 13 września 2017 r., ale też podkreślenia wymaga, że głosowanie przez R. K. (1) z prawem z 1 akcji nie zmieniłoby w żaden sposób wyników głosowań.

Sąd Apelacyjny zwraca również uwagę na stanowisko zawarte w literaturze (Komentarz do art. 409 k.s.h., red. Jara 2019, Legalis), gdzie wskazuje się, że prowadzenie obrad bez powołania przewodniczącego walnego zgromadzenia lub powołanie na funkcję przewodniczącego osoby nieuprawnionej stanowi przesłankę zaskarżenia podjętych uchwał (tak też J. Szwaja w: Sołtysiński, Szajkowski, Szumański, Szwaja, Komentarz do k.s.h., tom III, 2008, str. 1002). Jednak autorzy podkreślają, że „stwierdzenie nieważności/uchylenie uchwały (tylko) z tego powodu, bez wykazania wpływu wyżej wymienionego naruszenia na treść uchwały nie jest możliwe.

Podsumowując zatem powyższe, należy stwierdzić, że powód ma rację, że wyboru przewodniczącego na zgromadzeniu akcjonariuszy pozwanej spółki w dniu 13 września 2017 r. dokonano nieprawidłowo, ponieważ wybrano osobę, która nie mogła pełnić tej funkcji ze względów formalnych.

Sąd Apelacyjny podkreśla jednak, że ten wybór nie wpłynął na treść uchwały w taki sposób, aby stwierdzić, że jest ona nieważna z mocy prawa (art. 425 k.s.h.) lub też, że podlega uchyleniu z uwagi na sprzeczność uchwały z dobrymi obyczajami (art. 422 k.s.h.). Powód nie wykazał, aby wadliwe powołanie przewodniczącego miało wpływ na dalsze głosowania i treść uchwał, a sam nieprawidłowy wybór nie powoduje wadliwości powziętych następnie uchwał walnego zgromadzenia (tak: A. Krysik w: Jara, Komentarz k.s.h., 2014, str. 1542 i 1593). Takie stanowisko wyraził również Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 16 listopada 2006 r. (I ACa 562/06, Rejent 2006/12/str. 192), gdzie przyjęto, że „niezgodny z prawem wybór przewodniczącego walnego zgromadzenia wspólników nie dyskwalifikuje jego uchwał. Tym bardziej jeśli wyboru nie zaskarżono do sądu”, przy czym w komentarzu (do art. 409 k.s.h., red. Opalski 2016, Legalis) dodaje się, że „i zaskarżenie wyboru nie uchybia samo przez się następnie powziętym uchwałom”.

Powód nie zaskarżył żadnej innej uchwały walnego zgromadzenia, które odbyło się w dniu 13 września 2017 r. i co należy jeszcze raz podkreślić, nie wykazał, że nieprawidłowy wybór przewodniczącego spowodował jakiegokolwiek skutki dla spółki czy dla samego powoda. R. O. ani w pozwie, ani w żadnym z dalszych pism procesowych, nawet w trakcie przesłuchania w charakterze strony, jak i wreszcie w środku zaskarżenia nie wskazał na żadne konkretne skutki wadliwego powołania przewodniczącego. Co więcej, nie zgłosił nawet żadnego kontrkandydata dla R. K. (1), pomimo, że jako uprawnionemu akcjonariuszowi przysługiwała mu taka możliwość. Wreszcie nie tylko powód, ale i nikt inny nie zgłosił żadnego innego kandydata na przewodniczącego zgromadzenia, zatem nawet jeśli Przewodniczący był wybrany nieprawidłowo, to nie było innego sposobu, aby zgromadzenie się odbyło, gdyż nikt inny funkcji tej nie chciał pełnić.

Reasumując, powód nie był w stanie podać żadnych konkretnych interesów spółki, które mogłyby zostać naruszone przez nieprawidłowy wybór przewodniczącego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, to właśnie wybór R. K. (1), osoby, która niemalże zawodowo zajmuje się prowadzeniem walnych zgromadzeń akcjonariuszy spółek publicznych, zapewnił sprawny i zgodny z porządkiem obrad przebieg zebrania, o czym świadczy choćby nagranie z dnia 13 września 2017 r. R. O. nigdy w toku całego procesu nie skonkretyzował na czym miałyby polegać naruszenia, uzasadniające uchylenie uchwały, a powyższe powoduje, że ani powództwo ani apelacja nie mogły zostać uwzględnione.

Tym samym, stwierdzając, że powód częściowo ma rację, bowiem doszło do nieprawidłowego wyboru przewodniczącego zebrania, Sąd II instancji nie przychyła się do stanowiska powoda, że miało to jakiegokolwiek wpływ na prawa czy obowiązki spółki lub któregokolwiek z akcjonariuszy, a tym samym przesłanki z art. 422 k.s.h. ani 425 k.s.h. nie zostały spełnione.

Na marginesie można dodać, że w przyszłości spółka powinna dopełnić wszelkich wymogów, aby Przewodniczący był osobą uprawnioną do wzięcia udziału w zgromadzeniu.

Apelacja podlegała zatem oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach orzeczono na podstawie przepisu art. 102 k.p.c., uznając, że co do zasady powód miał rację, iż nieprawidłowo wybrano Przewodniczącego, zatem nie było podstaw, aby obciążać go kosztami sprawy.

SSO (del) Anna Strączyńska SSA Katarzyna Jakubowska-Pogorzelska SSA Maciej Dobrzyński